

<http://physicsweb.org/article/news/9/1/4>

2005/01/10

میکروسکپ‌ها بی سریع‌تر

دانش‌پیشه‌های از ایالات متحده و اسرائیل، یک میکروسکپ نیروی‌اتمی نمایش داده‌اند که می‌تواند با تفکیک زمانی ی میکروثانیه از فرآیندهای دوره‌ای عکس بگیرد. این یک مرتبه‌ی بزرگی سریع‌تر از چیزی است که با روش‌سریع سنتی ممکن است [1].

میکروسکپ نیروی‌اتمی (ای‌اف‌ام) [2] به این شکل کار می‌کند که میکروسکپ را روی سطح نمونه حرکت می‌دهند و تغییر نیروی بین نمونه و یک نُک ظرفی را می‌تیغه را می‌سنجدند. به این ترتیب، با ای‌اف‌ام می‌شود تصویرها یی با تفکیک فضایی ی فوق العاده خوب به دست آورد. قبل از برداشتن نُک نمونه را هر چه تفکیک زمانی ی ای‌اف‌ام عمدتاً در این زمینه کار کرده بودند که با نُک نمونه را هر چه سریع‌تر بروند. اما با این روش‌ها بهترین تفکیک زمانی یی که به دست می‌آمد چندده میکروثانیه بود.

با استفاده از ای‌اف‌ام در یک وجه حسِ نیرو (که می‌تواند حرکت یک نقطه از نمونه را آشکار کند) می‌شود تفکیک‌های زمانی ی بهتری به دست آوردد. مُشیور آنور [3] از مؤسسه‌ی فناوری ماساچوست (ام‌آی‌تی) [4] و دانش‌گاه کلیفرنیا در سن فرانسیسکو [5] و ایتای روس [6] از ام‌آی‌تی و مؤسسه‌ی علمی‌ی وایزمن [7] روش‌ی بار آورده‌اند که در آن یک رشته تک‌سنگش حسِ نیرو را با هم ترکیب می‌کنند تا تصویر بسازند.

این روش جدید روش مرحله‌ای بر اساس آن است که یک نمونه را به نقطه‌ها یی مجزا تفکیک می‌کنند و با ای‌اف‌ام دینامیک هر نقطه را جداگانه می‌سنجدند. این روش فقط برای فرآیندهای دوره‌ای کار می‌کند و با آن می‌شود عارضه‌ها یی به اندازه ی 10 نانومتر را با تفکیک زمانی ی 5 میکروثانیه آشکار کرد.

روسُ به فیزیکس وب [8] گفت: ”مساحت_ناحیه ی روشن بر تفکیک_زمانی بی اثر است و تفکیک_زمانی با فقط بس آمد_تشدید_تیغه ی ای افلام، والکترونیک_جمع آوری ی داده محدود می شود. زیبایی ی این روش در آن است که نیاز ی به تغییرات_پیچیده و گران در میکروسکوپ ندارد و می شود آن را به تقریباً هر سیستم_تجارتی یی اعمال کرد.“

آنور و روسُ این روش را با یک شبکه ی درجه بندی نمایش داده اند. ضمناً از چند نمونه ی زیستی هم تصویر گرفته اند. روسُ گفت: ”این روش در سیستم ها ی زیستی بسیار قدرتمند خواهد بود، چون با آن می شود از فرآیندها در وضعیت ها ی فیزیولژیکی به طور_درج تصویر گرفت.“

- [1] Applied Physics Letters **86** 014101
- [2] atomic force microscope (AFM)
- [3] Moshiur Anwar
- [4] Massachusetts Institute of Technology (MIT)
- [5] University of California at San Francisco
- [6] Itay Rousso
- [7] Weizmann
- [8] PhysicsWeb